

Solia Dreptății

PREȚUL DE ABONAMENT:
12 L. pe 3 luni, 60 L. pe 1/2 an, 120 L. pe an.
Pentru America 2 dollari pe anul întreg.
Un număr 2 Lei.

Apare în fiecare Joi.

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-TĂRĂNESC

FONDATORI:
Dr. AUREL VLAD.

REDACTOR:
Dr. ALEX. HERLEA

Apare sub îngrijirea unui Comitet de redacție.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

ORĂȘTIE

Strada Gheorghe Lazar, Nr. 1.
Manuscrisle Redacția nu le înapoaiază.
Inserate și anunțuri se primesc după tarif.

Jos cu democrația perversă!

"Jos cu democrația perversă, jos cu aristocrația intelectuală", sunt în pragul ușii noastre, caută să fie înfăptuite, în mare parte sau poate numai pentru salvarea democrației perverse și false în care se scurge viața noastră publică, — este o datorie de onoare să impiedeci cu orice preț, — precupeștearea interesului public, pentru o ficiune, care mai târziu sau mai de vreme va cădea prin propriul său neajuns.

Desigur înțelesul lor nu trebuie să corespundă prea mult, căci el prin esență să dețină și de etică socială, cuprinde eșantie ușor mintea noastră.

Acstea cuvinte ieșite din sinceritatea multoasă a unui om, care a trăit și trăiește pentru lumină și sinceritate, — formează quintesența unui întreg sistem de gândire, — formează rezumatul unei ideologii care-l călăuzește de-a tația ani în viață pu-

Dacă ne întoarcem numai câțiva ani înapoi, vom constata, ce mare dreptate a Dr. Aurel Vlad, atunci când la înfăptuirea reformelor noastre mari, — a reformei agrare, — a votului universal și altora — a căutat să le dea o înțumare pozitivă acestei ideologii.

Atunci când s'a înfăptuit reforma agrară și votul universal, în afară de considerațiunile de ordin social și patriotic, — în substanță și tehnica operațiunilor noastre au seamă întreagă de neajunsuri pe care Dr. AUREL VLAD le-a prevăzut, — le-a adus la cunoștință Tării, — dar ele au fost ocolite, — căci veneau pe acea reme dela un presupus reacționar, — dela un bănuitor aristocrat.

Doctorul Aurel Vlad însă preconiza aristocrația intelectuală!

Este bine să se știe, că tendința conservatoare în politică nu însemnează o incremenire a guvernării, în anumite forme vechi, ci din contră, realizarea unui progres sub controlul experienței.

Ne ridicăm însă cu toată hotărîrea contra jocurilor de noroc, în viața de stat, atunci când există o cale bătătorită de precursori, — și nu putem admite să se punteze ori că de puțin în sarcina și conținut național.

Astăzi în fața unor evenimente mari pentru orănduirea socială, Doctorul Aurel Vlad, se pune din nou în serviciul cauzei, de progres și înfăptuire, — veștejind cu toată energia tendințele ascunse de distrugere a forțelor materiale și morale a Tării.

Mai ales astăzi când reformele, cari

sunt în pragul ușii noastre, caută să fie înfăptuite, în mare parte sau poate numai pentru salvarea democrației perverse și false în care se scurge viața noastră publică, — este o datorie de onoare să impiedeci cu orice preț, — precupeștearea interesului public, pentru o ficiune, care mai târziu sau mai de vreme va cădea prin propriul său neajuns.

Desigur însă, că atunci când te rezumi numai la gânduri, când nici măcar nu atingi problema înfăptuirilor practice, — și cele mai bune și oneste gânduri se pierd, sau se demonetizează. Ideologia lui Dr. Aurel Vlad însă este urmată de un întreg program de înfăptuirile practice. El privește problema noastră constituțională și nevoie modificării constituției, — problema reformei electorale, prin introducerea votului uninominal și pe circumscripții, — revizuirea averilor, — problema evaziunii fiscale și împedecarea ei, — reducerea numărului mare de funcționari, — reducerea numărului deputaților și a senatorilor, reîntronarea unei vieți parlamentare propriu zise, căci nu putem tolera discursuri academice când menirea parlamentului este de legiferare și controlul guvernului. Administrația comunală și județeană trebuie scoasă din politică, iar controlul activității administrative din județ să fie larg făcut, — de către un consiliu județean mult mai numeros și deservit numai din obligație cetățenească.

Cere ca Ardealul să nu mai fie tratat ca o colonie, și protestează cu toată hotărîrea contra metodicei operațiunii, prin care este pus de fapt în inferioritate de drepturi și situații.

Deși potrivit timpului trăit de noi, astăzi, ne găsim angajați în democrația cea mai largă, — patriotii adevărați ai Tării românești trebuie să stea necontenit de vechi, ca nu cumva, să se perverzeze practica democratică așa de mult, încât să dăuneze dezvoltarea Statului nostru. — Dacă în parte interese ascunse au pervertit practica democrației românești — cucerită cu multă trudă și sacrificii, să nu pregetăm nici un moment și s'o pironim așa cum ne cere interesul nostru de Stat.

Să nu pierdem însă nici o clipă gândul bun al ridicării aristocrației intelectuale!

Dr. Alex. Herlea.

Abonați „Solia Dreptății”!

Pe marginea unui discurs.

De: Cornel Mihailă.

Ascultând discursul D-lui Dr. Vlad ținut la Geoagiu-Băi cu ocazia banchetului politic din săptămâna trecută, purtat de cuvintele lui calde și înălțătoare, pe culmile unor adevăruri înaintate am înțeles greutatea acestui om politic, am înțeles rolul covârșitor, care l'a jucat la trezirea conștiinței naționale și mi-am dat seama de truda-i depusă dezinteresat în serviciul națiunii.

După război au apărut, ca ciupercile după ploaie, o mulțime de politicieni, de pretinși conducători ai poporului. Aceștia pentru a obține încrederea alegătorilor se lăudau, promiteau și lingăneau poporul. Orbiți de vorbe amăgitoare se întâmplau adesea, ca acordându-le încredere, malele să pătească ca corbul din fabulă. În ultimul timp o mentalitate bolnavicioasă s'a răspândit în societatea românească. Un egoism feroce, a pus stăpânire pe înimile și sufletele generațiilor noastre. Ideologia „laissez faire”, care a atras după sine atât de mulți nemulțumiți în secolul al XVIII-lea în Anglia, apare în ediție românească și la noi; fiesecare pentru el, a parveni cu orice mijloace interesele mai înalte de stat rămân pe planul ultim. Nici politicienii de rând nu s-au putut ridica mai presus, în sfera unor interese mai înalte, de ordin general. Puțini erau de aceia, cari să și dea seama de legătura strânsă între părțile unei societăți, asemănătoare aceleia care există între organele celulași corp. Si că în baza acestei strânse solidarități, binele sau răul deaproapelui, sau al statului este mai mult sau mai puțin propriul nostru bine sau propriul nostru rău.

In atmosfera aceasta de interese egoiste și-o lipsă totală de interes pentru binele deaproapelui și-a statul, persoana d-lui Dr. Vlad rămâne pe aceeași linie dreaptă a interesei mai înalte de stat. În slujba acestor interese obștești, el pune deosebită atenție tot curajul său, totă mintea și înțeleptul său, de departe văzătoare, totă energie și puterea de muncă. În luptă, căci luptă î-a fost viața, el este sincer cu el însuși, cu cei de sus și cu cei de jos. Este sincer, că numai sinceritatea adâncă permite să deschizi porțile adevărului și să pătrunzi realitatea lucrurilor. A zidi pe minciună, înseamnă să clădești pe nisip. „Adevărul și libertatea sunt stilipii societății”. D-l Dr. Vlad în viață lui politică, s'a pus în serviciul acestui principiu. Viața noastră politică suferă de multe boli. În discursul său dela Geoagiu D-l Dr. Vlad a semnalat pe cele principale — greșelile celor de sus și birocrația funcționarilor. E timpul, că li- chelele din jurul celor de sus să se dea deo parte, că dorința și durerile poporului să poată fi auzite până la înălțimile tronului și că să se poată începe priminerea așteptată de sus în jos, singura care poate da rezultat multămitoare. E timpul, că birocrația să și dea seama, că statul nu este format pentru funcționari ci funcționari sunt în serviciul statului. A sunat ceasul al doisprezecelea, ca această, castă care formează stat în stat, să înțeleze, de-ași satisfacă interesele ei meschine, în detrimentul bunului mers al statului.

Ne dăm cu toții seama, că suferim de multe reale, pentru că la simțim, fară a ști totdeauna de